

İzmir Suikastı (15 Haziran 1926)

- » Türkiye Büyük Millet Meclisinin I. dönem milletvekillerinden olan Ziya Hurşit taraftarları cumhuriyete ve bu dönemde yapılan inkılaplara tepki gösteriyorlardı.
- » Ziya Hurşit ve taraftarları, Batı Anadolu'yu kapsayan yurt gezisinde Mustafa Kemal'e İzmir'de suikast girişiminde bulunmayı tasarladılar.
- » Mustafa Kemal'e yapılacak suikast girişimi, suikastçıları Yunanistan'a kaçırarak olan motorcu Giritli Şevki'nin ihbarıyla sonuçsuz kaldı.
- » Suikast girişiminin öncüleri güvenlik güçleri tarafından yakalandı. Bunlar İstiklal Mahkemelerinde yargılanarak cezalandırıldılar.
- » İttihat ve Terakki Fırkası ile Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının bazı taraftarları da suikast girişimi ile ilişkili oldukları gerekçesiyle tutuklandılar.
- » Cumhuriyete yönelik bir tehdit olarak ortaya çıkan Mustafa Kemal'e suikast girişimi Türk milleti tarafından nefretle karşılanmıştır.
- » Bu suikast girişimini protesto etmesi Türk halkının yenilik taraftarı olduğunun bir kanıtıdır.
- » Türk milleti ülkenin her tarafından telgraflar göndererek cumhuriyete ve Mustafa Kemal'e bağlılığını bildirmiştir.
- » Mustafa Kemal'e suikast girişimi toplumda inkılapları istemeyenlerin ve cumhuriyete karşı olanların bulunduğu bir kanıttır.

Görsel 1: Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Karadeniz Vapuru'nda

"... Temeli büyük Türk milletinin ve onun kahraman evlâtlarından mürekkep büyük ordumuzun vicdanında akıl ve şuurla kurulmuş olan Cumhuriyetimizin ve milletin ruhundan mülhem prensiplerimizin bir vücudun ortadan kaldırılması ile bozulabileceği fikrinde bulunanlar, çok zayıf dimağlı bedbahtlardır. Bu gibi bedbahtların, Cumhuriyetin adalet ve kudret pençesinde lâıyk oldukları muameleye maruz kalmaktan başka nasipleri olmaz. Benim naçiz vücudum birgün elbet toprak olacaktır, fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet yaşayacaktır..."

1926 (Atatürk'ün S. D. III, S. 80) (Kısaltılmıştır.)

Mustafa Kemal'in suikast sonrasında yaptığı demece baktığımızda cumhuriyetin kendi varlığından daha önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu demeç, onun fedakâr ve cumhuriyeti devam ettirmede kararlı bir kişilik yapısına sahip olduğunun göstergesidir.